

משרד החינוך

אגף בכיר בחינוך

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

<p>מדבקות שאלון ملصقة نموذج امتحان</p> <p>שאלון 015381</p> <p>עברית</p>	<p>מדבקות נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات</p> <table border="1" data-bbox="768 1464 1296 1766"> <tr> <td>שנה السنة</td> <td>חודש الشهر</td> </tr> <tr> <td>מועד מועד</td> <td></td> </tr> <tr> <td>סמל ביה"ס</td> <td>מס' תעודת הזהות</td> </tr> <tr> <td>رقم المدرسة</td> <td>رقم الهوية</td> </tr> </table> <p>יש להדביק כאן ↑ מדבקות נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)</p>	שנה السنة	חודש الشهر	מועד מועד		סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות	رقم المدرسة	رقم الهوية	<p>מדבקות לנבחנים ملصقات للممتحنين</p>
שנה السنة	חודש الشهر									
מועד מועד										
סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות									
رقم المدرسة	رقم الهوية									

יש לסמן במשבצת אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي

* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

الإدارة التربويّة
وزارة التربية والتعليم
القسم الكبير لامتحانات

دفتر امتحان

تحيّة للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصّفحة والعمل وفقاً لها بدقّة . عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدّي إلى عواقب مختلفة وحتىّ إلى إلغاء الامتحان .
أعدّ الامتحان لفحص التحصيلات الشّخصيّة، لذلك يجب العمل بشكل ذاتيّ فقط . أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير،
ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على موادّ مكتوبة أو شفهيّة .

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة – كتب، دفاتر، قوائم – إلى غرفة الامتحان، ما عدا " موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج
الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم . كما لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة
الامتحان . استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدّي إلى إلغاء الامتحان .
بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدّفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء .

يجب التّقيد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات للامتحان

1. يجب التّأكد بأنّ تفاصيلكم الشّخصيّة مطبوعة على ملصّقات الممتحن التي حصلتم عليها . لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصّقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدّفتر وفي تسجيل العلامات .
2. في حال عدم حصولكم على ملصّقة، يجب ملء التّفاصيل في المكان المعدّ لملصّقة الممتحن، بخطّ يد .
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدّفتر (في المنطقة المخطّطة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة .
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط .
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق . الدّفتر الذي يُسلّم ناقصاً يُثير الشّكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات .
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدّفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم .

نتمنّى لكم النّجاح!

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תשפ"ו, 2026
מספר השאלון: 15381

עברית לבתי ספר דרוזיים הוראות

- א. משך הבחינה: שלוש שעות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים:
- פרק ראשון – הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה**
חלק א – הבנת הנקרא	– 30 נקודות
חלק ב – הבנת הנשמע	– 15 נקודות
חלק ג – הבעה	– 15 נקודות
- פרק שני – דקדוק**
חלק א – הפועל ושם העצם	– 7 נקודות
חלק ב – מילות יחס ותצורת השם	– 7 נקודות
חלק ג – תחביר	– 6 נקודות
- פרק שלישי – תנ"ך או שירה**
חלק א – תנ"ך	יש לבחור באחד החלקים	– 20 נקודות
חלק ב – שירה		
סך הכול		– 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.
(2) עמודי הטיוטה בסוף השאלון נועדו לשאלון כולו.
(3) אין להשתמש במילון.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

פרק ראשון: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה (60 נקודות)

חלק א – הבנת הנקרא (30 נקודות)

קראו את מאמרים א–ב, וענו על השאלות שאחריהם לפי ההוראות.

מאמר א

כבוד האדם – ערך יסוד בחברה

פסקה א כבוד האדם הוא אחד הערכים החשובים ביותר בחיי החברה המודרנית. משמעותו היא שכל בני האדם זכאים לקבל יחס של כבוד ויש להם זכות לחיות בכבוד. אך מהו פירוש המילה "כבוד"? כיצד נבין את המשמעות המיוחדת של כבוד האדם?

פסקה ב המילה "כבוד" קשורה להערכה, למעמד חברתי וליכולת להתמודד עם קשיים. בעבר הביעו כבוד רק כלפי אנשים חשובים: מנהיגים, לוחמים או בעלי תפקידים בכירים. מי שהיה לו כוח חברתי או פוליטי זכה לכבוד, ואילו מי שעמד בתחתית הסולם החברתי לא זכה לכבוד. במשמעות זו הכבוד לא היה שייך לכל אחד, אלא רק לאנשים מסוימים.

פסקה ג המילה "כבוד" משמשת בצירופים שונים, למשל בצירוף "כבוד עצמי". בצירוף זה הכוונה היא לרגש שיש לאדם כלפי עצמו. כל אדם רוצה שיעריכו ויכבדו אותו. כאשר אנשים מתייחסים אל אדם בזלזול או משפילים אותו, הוא מרגיש שהכבוד העצמי שלו נפגע, ולפעמים קשה מאוד לתקן פגיעה כזאת. במשמעות זו הכבוד אינו קשור רק במעמד חברתי, אלא גם בחוויה אישית ורגשית.

פסקה ד הצירוף "כבוד האדם" מתמקד בעניין המוסרי. כאן הכבוד שייך באופן שווה לכל בני האדם באשר הם, רק כי הם בני אדם. כל אחד זכאי ליחס של כבוד בלי קשר למעמד, למוצא, למין, לדת או לעושר. זהו הבסיס לרעיון המודרני של זכויות אדם. התנהלות על פי הרעיון של כבוד האדם מונעת ניצול של אנשים והשפלתם.

פסקה ה הרעיון של כבוד האדם הוא חדש יחסית בהיסטוריה. בעבר חילקה החברה את האנשים למעמדות גבוהים ונמוכים, ולכן רבים הרגישו שלא מכבדים אותם. רק בעת החדשה התחילו להכיר בכך שכל בני האדם שווים, ולכל בני האדם יש זכות לכבוד. עם זאת, גם כיום כבוד האדם לא תמיד נשמר. יש חברות שבהן אנשים נמדדים לפי המוצא שלהם, לפי המין שלהם או לפי היכולות שלהם, ולכן הם אינם מקבלים יחס שווה והוגן.

פסקה ו כבוד האדם הוא ערך חשוב לכל אחד ואחת. אם אנשים לא ישמרו עליו, הוא לא יוכל להתקיים מעצמו. כדי לשמור על כבוד האדם נדרשים מאמצים רבים ותשומת לב. אומנם הצורך לשמור עליו מקשה על החברה, אך המאמץ הזה גם מאפשר לה להשתפר ולהתקדם. חקיקת חוקים ותקנות וכן פרסומים בכלי התקשורת מפנים את תשומת הלב הציבורית לחשיבותו של ערך זה. ההכרה בחשיבותו של כבוד האדם מחייבת את האזרחים להגן עליו ולחפש דרכים מתאימות ליישם את הערך הזה בחייהם הפרטיים והחברתיים. כל דור צריך לחשוב כיצד הוא יכול להביע כבוד לאחרים, וכיצד הוא יכול לתקן מצבים שבהם כבוד האדם נפגע.

(שימו לב: המשך המאמר בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

פסקה ז בסופו של דבר, כבוד האדם חיוני לחיים משותפים. הוא מאפשר לנו לבנות חברה צודקת, מתחשבת ושוויונית. שמירה על כבוד האדם היא משימה יום-יומית: בדרך שבה אנחנו מתייחסים זה לזה – בשפה שבה אנחנו מדברים, בסבלנות שלנו כלפי אחרים ובחוקים שאנחנו יוצרים. ככל שנדע לשמור ולהגן על כבוד האדם, נוכל לחיות בחברה שיש בה כבוד הדדי, אחריות ושוויון.

לפניכם שאלות 1–6 על **מאמר א**.

ענו על **ארבע** שאלות סך הכול:

- על **שתי** השאלות הראשונות 1–2.
- על **אחת** מן השאלות 3–4.
- על **אחת** מן השאלות 5–6.

שימו לב: העתקה של משפטים מיותרים מן המאמר תגרום להפחתת נקודות.

ענו על **שתי** השאלות 1–2.

1. על פי **פסקה ב**, מה אפיין את תפיסת הכבוד בעבר?
 - הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)
 - בעבר כיבדו רק את מי שנחשב לחשוב ובעל מעמד בחברה.
 - בעבר כבוד היה קשור לזכויות של כל אדם בחברה.
 - בעבר נחשב הכבוד לדבר טבעי שאין עליו ויכוח.
 - בעבר הכבוד היה פיצוי לאנשים במעמד נמוך.
2. זכות הבחירה ניתנה לנשים רק במאה ה־19.
 - על פי **פסקה ה**, מה מדגימה הענקת זכות הבחירה לנשים?
 - הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)
 - חברות שבהן אנשים נמדדים לפי המין שלהם.
 - חברות שבהן יש שוויון בין בני האדם.
 - חברות שבהן אנשים מקבלים זכויות לפי המוצא שלהם.
 - חברות שמחלקות את האנשים למעמדות גבוהים ונמוכים.

(שימו לב: המשך השאלון בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

ענו על אחת מן השאלות 3–4.

3. א. (1) על פי פסקה ו, ציינו דבר אחד שהמדינה יכולה לעשות כדי לשמור על כבוד האדם. (2 נקודות)

(2) על פי פסקה ז, ציינו דבר אחד שכל אחד מאיתנו יכול לעשות כדי לשמור על כבוד האדם. (2 נקודות)

ב. מבין שני הדברים שציינתם בסעיף הקודם, מהו לדעתכם הדבר שיתרום תרומה גדולה יותר לשמירה על כבוד האדם? נמקו את תשובתכם. (4 נקודות)

4. א. הסבירו כיצד התנהלות של מדינות על פי הרעיון של כבוד האדם מונעת ניצול של אנשים והשפלתם. (פסקה ד) (4 נקודות)

ב. הציעו דרך אחת שבה בית הספר שלכם יכול לחזק את הערך "כבוד האדם" ולשמור עליו. (4 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

ענו על **אחת** מן השאלות 5-6.

5. **בפסקה ב** כתוב: "מי שעמד בתחתית הסולם החברתי לא זכה לכבוד".

מהו פירוש הצירוף "תחתית הסולם החברתי"?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

- אנשים המתקשים ליצור קשרים חברתיים
- אנשים הסובלים מחולשה גופנית ונפשית
- מעמד נמוך
- ירידה תלולה

6. **בפסקה ו** כתוב: "ההכרה בחשיבותו של כבוד האדם מחייבת את האזרחים להגן עליו ולחפש דרכים

מתאימות ליישם את הערך הזה בחייהם הפרטיים והחברתיים".

מהו פירוש הפועל "ליישם"?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

- לעזור
- לשתף
- ללמד
- לקיים

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

קראו את מאמר ב שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו לפי ההוראות.

מאמר ב

בלי כבוד הדדי החברה הישראלית לא תוכל להתקיים

פסקה א כבוד הוא מעמד של יוקרה ושל הערכה מצד אחרים, הכרה בערך של אנשים אחרים והתנהגות

בהתאם לכך. בחברה מודרנית ודמוקרטית כללי ההתנהגות נקבעים באמצעות חוק וסדר המקובלים על רוב הציבור. אך אף על פי שיש חוקים, דווקא יחס של כבוד בין אנשים הוא הדבר החשוב ביותר, כי הוא ששומר על אווירה טובה ועל יחסים טובים בין האנשים. תקשורת שמתקיימת מתוך כבוד הדדי נעימה יותר, ויש בה פחות מתחים.

פסקה ב במדינת ישראל הכבוד ההדדי הולך ונעלם. בכל יום מדווחים בחדשות בארץ על אירועי אלימות, כמו התנהגות פוגענית, התפרעויות ותקיפות פיזיות. בבתי הספר נתקלים כל הזמן

באלימות מילולית ופיזית כלפי מורים ובחוסר הקשבה להם. כך גם כלפי אנשי רפואה בבתי החולים, כלפי שוטרים וכלפי עובדי ציבור רבים אחרים.

פסקה ג אפילו הכנסת, שאמורה לייצג את אזרחי המדינה, נהפכה עם השנים למקום שבו צעירים יכולים לראות התנהגות אלימה ולשמוע צעקות ושפה לא מכובדת ולא מכבדת. מי שצועק חזק יותר – ידו על העליונה.

פסקה ד נשאלת השאלה: האם החברה הישראלית יכולה להתקיים בלי כבוד הדדי? והתשובה היא

שחברה שאין בה כבוד הדדי בין אנשים אינה יכולה להתקיים. הממשלה והכנסת, שצריכות לשמור על החוקים הקשורים לכללי ההתנהגות המקובלים, אינן פועלות מספיק בנושא זה. לכן האזרחים צריכים להקפיד על כבוד הדדי ועל אכפתיות זה כלפי זה. מדובר בהחלטה של כל אחד ואחת, כי איש אינו יכול להכריח את האזרחים לעשות זאת.

פסקה ה ישראלים רבים הם דוגמה ומופת לאכפתיות, לרגישות לאחר ולערבות הדדית, אבל הקול שלהם חלש לעומת הקול של האנשים האלימים. לכן על כל אחד מאיתנו להיות נדיב יותר ואדיב יותר. זו אינה חולשה. אין צורך בכסף, בכוח, בקשרים או בהשפעה, יש צורך בכבוד. ביכולתו של כל אדם במדינה לתת את המעט הזה לחברה שלנו, והמעט הזה שכל אחד ייתן, יצטבר להשפעה של ממש, שתביא לשינוי גדול במדינה.

פסקה ו (מעובד על פי רות וסרמן לנדה, "ללא כבוד הדדי החברה הישראלית לא תוכל להתקיים", מעריב, 16/6/2023)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

לפניכם שלוש שאלות, 7-9.

ענו על שתי שאלות סך הכול: על אחת מן השאלות 7-8 ועל שאלה 9.

ענו על אחת מן השאלות 7-8.

7. א. מה אפשר להסיק מדברי כותבת **מאמר ב** על הכבוד ההדדי?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר. (3 נקודות)

- הוא נובע מן החוקים הכתובים.

- הוא נשמר רק בחברות מסורתיות.

- הוא יסוד לקיום חברה בריאה.

- הוא גורם לבעיות משמעת בבתי הספר.

ב. על פי פסקה ג במאמר **ב**, מהי הביקורת של כותבת המאמר כלפי הכנסת?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- הכנסת אינה מייצגת את העם.

- הכנסת היא דוגמה להתנהגות לא ראויה.

- דיוני הכנסת בענייני חינוך קצרים מדי.

- הכנסת פועלת בשקט ובלי דיון מסודר.

8. א. על פי פסקה ו במאמר **ב**, מה משתמע מן המשפט "אין צורך בכסף, בכוח, בקשרים או בהשפעה"?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

- כל אדם יכול לתרום לשינוי חברתי.

- רק אנשים משפיעים ממעמד גבוה יכולים לגרום לשינוי בחברה.

- שינוי חברתי דורש השקעה רבה של משאבים.

- אדיבות היא תכונה מולדת.

ב. מה אפשר להסיק מדברי כותבת **מאמר ב** על הדרך לשנות את פני המדינה?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- השינוי מתחיל במעשים קטנים של אנשים רגילים.

- הדרך לשנות את פני המדינה תלויה במנהיגים ובחוקים חדשים.

- שינוי מצריך מאבק וצעקות של אנשים חזקים ואלים.

- השינוי יקרה מעצמו עם הזמן ויביא לחברה צודקת יותר.

(שימו לב: שאלה 9 בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

9. **שאלת חובה** (6 נקודות)

שימו לב: ענו על שאלה 9 על פי שני המאמרים.

בשני המאמרים מוצגות **גישות** שונות למניעת פגיעה בכבוד האדם.

בקטע שלפניכם יש שש הצעות השלמה. בכל אחת מהן יש מילים או צירופים מודגשים. הקיפו את המילים

והצירופים המודגשים המתאימים בהקשרם בקטע.

מאמר א מדגיש את הצורך בשינוי שבא מן החברה והמדינה / הפרט בחברה / מערכת החינוך. לדברי הכותב,

כדי לשפר את המעמד של כבוד האדם בציבור, יש לקדם מפגשים חברתיים / כללים ותקנות / פעילות פנאי

ולשים לב למה שקורה בתקשורת ובחברה.

לעומת זאת, **מאמר ב** מדגיש את הצורך בשינוי שבא מן החברה והמדינה / הפרט בחברה / מערכת החינוך.

לדברי כותבת המאמר, כדי לשפר את המעמד של ערך הכבוד ההדדי, כל אחד צריך לצמצם / לעצור / להגדיל

את הנתינה שלו ולהיות קשוח / שקט / מתחשב כלפי הפרט / ההנהגה / המורים.

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

חלק ב – הבנת הנשמע (15 נקודות)

האזינו לקטע השמע*, וענו על שאלות 10–13 על פי המידע ששמעתם בו.
קטע השמע יושמע פעמיים.

10. אם פוגעים בזכויות של האזרחים, מה החוק מאפשר להם לעשות?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- לעזוב את המדינה.
- להקים מפלגה חדשה.
- לפנות לבית המשפט.
- לפנות לממשלה לקבלת פיצוי.

11. לפי החוק, באילו מצבים מותר להגביל זכויות?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר. (4 נקודות)

- כאשר אדם אינו עובד בעבודה קבועה ומסודרת.
- כאשר קיימת סכנה לביטחון המדינה או לציבור.
- כאשר, בניגוד לחוק, אדם אינו משלם מיסים.
- כאשר לאדם יש דעות השונות מן הדעות של רוב האזרחים.

12. מהי הכוונה שהחוק "שומר על איזון"?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר. (4 נקודות)

- על פי חוק זה, תמיד יש עדיפות לאדם הפרטי על החברה.
- החוק דומה לחוקים במדינות אחרות בעולם.
- מחברי החוק מקפידים שגם הפרט וגם החברה לא ייפגעו.
- מחברי החוק התמקדו רק בצרכים של המדינה.

13. מהי החשיבות החברתית של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

- החוק מגן על הזכויות של קבוצות קטנות בחברה.
- החוק מאפשר למדינה לקבוע מי זכאי לקבל את שירותיה.
- החוק נותן זכויות לקבוצות בעלות דעות מסוימות.
- החוק מחייב את כל הקבוצות במדינה לשלם מיסים.

* קטע השמע מבוסס על הערך "חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו", ויקיפדיה, אוחר ב-27/10/2025.

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

חלק ג – הבעה (15 נקודות)

ענו על שאלה 14.

14. כתבו חיבור בהיקף של כ-200 מילים על אחד משני הנושאים (1) או (2) שלפניכם.

(1) יש הטוענים כי תמיד חשוב שאדם יאמר את האמת לחברו, גם אם היא עלולה לפגוע בו. לעומת זאת אחרים חושבים שלפעמים עדיף לאדם להתחמק מלומר את האמת לחברו, וכך להימנע מלפגוע בו או בכבודו. כתבו חיבור טיעון, והביעו בו את דעתכם בנוגע לשאלה אם יש לומר את האמת בכל מצב. נמקו את דעתכם, ובססו אותה על דוגמאות. **שימו לב:** בחיבורכם התייחסו גם לדעה המנוגדת לדעתכם.

(2) יש הטוענים כי אין צורך לבקש רשות לפני שמפרסמים תמונה של אדם אחר ברשתות החברתיות, כל עוד הכוונה טובה, ואין רצון לפגוע בו. אחרים טוענים כי גם בלי כוונה רעה פרסום תמונה של אדם אחר עלול לפגוע בכבודו ובפרטיות שלו. כתבו חיבור טיעון, והביעו בו את דעתכם בנוגע לשאלה אם תמיד יש לבקש רשות לפני פרסום תמונה של אדם ברשתות החברתיות. נמקו את דעתכם, ובססו אותה על דוגמאות. **שימו לב:** בחיבורכם התייחסו גם לדעה המנוגדת לדעתכם.

כתבו את החיבור בעמוד 13.

(תוכלו להשתמש בעמודים 23–24 לטיוטה לחיבור.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

פרק שני: דקדוק (20 נקודות)

חלק א – הפועל ושם העצם (7 נקודות)

ענו על שאלות 15–16.

15. לפניכם חמישה סעיפים א–ה, ובכל אחד מהם שתי שאלות (1)–(2).

ענו על שלושה מן הסעיפים. (6 נקודות)

- א. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **ש-ל-ט**.
 לפעמים נדמה שהאלימות כבר _____ על החיים שלנו מזמן.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פעולה מן השורש **ש-ל-ט**.
 כבוד בין בני אדם קשור גם במידת ה _____ של אדם בהתנהגות שלו עצמו.
- ב. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **י-כ-ח**.
 תלמידים יקרים, בדיון שנערך אתמול אתם _____ שאתם מכבדים דעות שונות משלכם.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פעולה מן השורש **י-כ-ח**.
 התנהגותכם בזמן הדיון היא _____ לבגרות ולכבוד הדדי.
- ג. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **צ-מ-צ-ם**.
 במרוצת השנים _____ הפערים בין קבוצות שונות בחברה.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פועל מן השורש **צ-מ-צ-ם**.
 יש לפעול כדי שהפערים החברתיים ימשיכו _____.
- ד. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פועל מן השורש **מ-נ-ע**.
 כדי לשמור על אווירה טובה בכיתה, חשוב _____ מן השימוש במילים מעליבות.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **מ-נ-ע**.
 כדאי שתשקלו את דבריכם, וכך _____ תגובות פוגעות ומעליבות.
- ה. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **ד-כ-א**.
 במהלך ההיסטוריה קבוצות מסוימות _____ את זכויות המיעוטים.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פעולה מן השורש **ד-כ-א**.
 של קבוצות מיעוט הוא הפרה חמורה של זכויות אדם.

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

16. ענו על אחד מן הסעיפים א-ב. (נקודה אחת)

א. לפניכם משפט.

בשל הנמלים במטבח נדחתה החתונה בשעה.

הקיפו את שם התואר המתאים למילה הנמלים במשפט.

רבים / הרבים / רבות / הרבות

ב. לפניכם משפט.

כאשר לילדנו יש יום הולדת, אנו מפתיעים אותו במתנה.

כתבו את המילה ילדנו בשתי מילים.

חלק ב – מילות יחס ותצורת השם (7 נקודות)

ענו על שאלות 17-18.

17. לפניכם שמונה משפטים, שחסרות בהם מילות יחס.

בחרו בארבעה משפטים, והשלימו בהם את מילת היחס החסרה מרשימת מילות היחס שלפניכם. (4 נקודות)

ב, ל, מ, את, על, עם, נגד, כלפי, אצל

(1) חשוב להכיר _____ טעויות העבר.

(2) חשוב לטפח _____ התלמידים רגישות לזכויות אדם.

(3) חשוב להקשיב _____ מי שפועל למען שוויון וכבוד הדדי.

(4) חשוב שהמדינה לא תתעלם _____ זכויות אדם בסיסיות.

(5) חשוב שקבוצות מיעוט שיוצאות _____ פגיעה בזכויותיהן יזכו להתייחסות של הגורמים הרלוונטיים.

(6) חשוב לעודד אנשים לספר _____ מקרים של הפרת זכויותיהם.

(7) חשוב שלא לגרום לפרטים בקבוצות להתעמת זה _____ זה.

(8) חשוב לכבד _____ הזולת.

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

18. לפניכם משפט, ובו מילים מודגשות. קראו אותו, וענו על שני הסעיפים א-ב שאחריו. (3 נקודות)

קללות הן סוג של **אֵלִימוֹת**, והן נהפכו ל**הִתְנַהְגוּת** קבועה שעלולה לערער את ה**בְּטָחוֹן** האישי.

א. בחרו מן המילים המודגשות במשפט מילה אחת שדרך התצורה שלה היא שורש ומשקל, ופרטו את דרך התצורה, כמו בדוגמה שלפניכם:

אִדְמָת: שורש **א-ד-ם** במשקל **קטלת** שמשמעותו מחלות

ב. בחרו מן המילים המודגשות במשפט מילה אחת שדרך התצורה שלה היא בסיס וצורן סופי, ופרטו את דרך התצורה, כמו בדוגמה שלפניכם:

חִבְרָתִי: בסיס **חברה** וצורן סופי **אי** שמשמעותו שם תואר

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

חלק ג – תחביר (6 נקודות)

ענו על שאלה 19.

19. ענו על שניים מן הסעיפים א-ד. (לכל סעיף – 3 נקודות)

א. לפניכם שני משפטים. חברו אותם למשפט אחד באמצעות מילת קישור מתאימה.

שימו לב: אין להשתמש בקשר של הוספה.

I. בישראל אפשר לראות אפליה ופגיעה בכבוד הזולת.

II. החברה כאן מבוססת על חירות ודמוקרטיה.

ב. בכל אחד משני המשפטים שלפניכם השלימו את מילת הקישור המתאימה מבין האפשרויות הנתונות בסוגריים.

השלטונות יתעלמו מן הפגיעה בזכויות הפרט, הם עלולים לאבד את אמון האזרחים. (בגלל, אם, למרות)

חינוך לזכויות אדם ולערכים מקנה לתלמידים יכולת להבין את האחר, חשוב לשלב שיעורים בנושא זכויות האדם במערכת החינוך. (לכן, כי, אבל)

ג. לפניכם התחלה של משפט, ואחריה ארבע אפשרויות השלמה. הקיפו את ההשלמה המתאימה. שמירה על הדמוקרטיה מחייבת יחס מכבד כלפי כל אדם, לכן...

– חשוב להתייחס בכבוד לאנשים החולקים על דעתנו.

– גם כיום החברה מבוססת על מעמדות.

– ההתנהגות שלנו פוגעת לעיתים בזכויות האחר.

– אסור שחברות יתבססו על שוויון בין בני אדם.

ד. לפניכם משפט.

פגיעה בכבודו של חבר יוצרת ריחוק וכעס.

כתבו את המשפט מחדש, על פי מילת הפתיחה שלפניכם.

כאשר

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

פרק שלישי: תנ"ך או שירה (20 נקודות)

שימו לב: בפרק זה יש לענות על שאלה אחת: בתנ"ך או בשירה.

חלק א – תנ"ך (20 נקודות)

20. לפניכם קטע מספר בראשית, פרק א'. קראו אותו, וענו על השאלות שאחריו.

פסוקים א'–ה'

א בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ: והארץ
 היתה תהו ובהו וחשך על־פני תהום ורוח אלהים מרחפת
 על־פני המים: ויאמר אלהים יהי־אור ויהי־אור: וירא אלהים
 את־האור כי־טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך: ויקרא
 אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי־ערב ויהי־בקר יום
 אחד:

א. בפסוק א' יש שימוש בפועל "ברא" מפני שיש לו משמעות ייחודית.

הסבירו מהי המשמעות הייחודית של פועל זה על פי פסוק א'. (6 נקודות)

ב. הסדר והארגון מאפיינים את המתואר בפרק א'.

הביאו מן הפרק דוגמה הממחישה את הסדר והארגון שאלוהים מכניס בתוהו ובוהו, והסבירו את חשיבותם להתנהלות העולם. (8 נקודות)

ג. לפניכם קטע נוסף מספר בראשית, פרק א'. קראו אותו, וענו על השאלה שאחריו.

פסוק כ"א

כא ויברא אלהים את־התנינם
 הגדלים ואת כל־נפש החיה ואת־הרמשת אשר שרצו המים
 למיניהם ואת כל־עוף כנף למיניהו וירא אלהים כי־טוב:

בפסוק כ"א אלוהים בורא את התנינים הגדולים.

איזו טענה בנוגע לתנינים הגדולים פסוק זה מפריך? הסבירו את דבריכם. (6 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

חלק ב – שירה (20 נקודות)

אם לא עניתם על שאלה 20, ענו על אחת מן השאלות: שאלה 21 או שאלה 22.

21. קראו את השיר שלפניכם, וענו על שלושת הסעיפים א–ג שאחריו (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

ואולי לא היו הדברים... / רחל

בית 1 ואולי לא היו הדברים מעולם,
אולי

מעולם לא השכמתי עם שחר לגן,
לעבדו בזעת אפי?

בית 2 מעולם, בימים ארפים ויוקדים
של קציר,

במרומי עגלה עמוסת אלמות
לא נתתי קולי בשיר?

בית 3 מעולם לא טהרתי בתכלת שוקטה
ובתם

של כנרת שלי... הוי, כנרת שלי,
ההיית, או חלמתי חלום?

א. בשיר זה יש שלושה בתים. כל בית מתאר תקופה או פעולה מן העבר של המשוררת.

(1) כתבו מהי התקופה או הפעולה המתוארת בכל בית בשיר. (3 נקודות)

(שימו לב: המשך השאלה בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

(2) בחרו בשניים מן האמצעים האומנותיים שלפניכם: חזרות (אנפורה), שאלות רטוריות, ניגודים.

הדגימו את האמצעים האומנותיים מן השיר, והסבירו כיצד הם תורמים להבנת השיר.

(6 נקודות)

ב. בשיר זה המשוררת מתארת את עברה כחלום רחוק.

על פי השיר, הסבירו מה המשוררת חשה כלפי העבר שלה, ואם היא מפקפקת באמיתות זיכרונותיה.

(6 נקודות)

ג. השיר מתאר עבודה פיזית קשה, אך ניכר שהפעילות המתוארת נעשית בשמחה ובשירה.

מדוע, לדעתכם, יש שמחה בתיאור העבודה הקשה של המשוררת? נמקו את תשובתכם. (5 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ו, מס' 15381

(2) הסבירו את המילים **וְאָנּוּ כְּבָדִים עַד מָאֵד**. (3 נקודות)

ב. (1) הצורה שבה השיר נכתב על הדף היא ייחודית ויוצרת מעין שתי גדות מופרדות שביניהן נמתח גשר צר. הסבירו כיצד העיצוב הגרפי של השיר תורם להבנה של התוכן ושל המסר שלו. (4 נקודות)

(2) מהי משמעות החזרה על הביטוי **צַר לִי בַסּוּף** השיר? (3 נקודות)

ג. ספרו על מקרה מחייכם שבו הייתם צריכים לנהוג באומץ כדי להמשיך קדימה למרות קושי או פחד שחוויתם. תארו את המצב, והסבירו מה עזר לכם להמשיך. (6 נקודות)

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"